

ЗАТВЕРДЖЕНО
Розпорядження начальника
Житомирської обласної
військової адміністрації
№

**ПРОГРАМА
ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО
ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА В ЖИТОМИРСЬКІЙ ОБЛАСТІ
НА 2023-2027 РОКИ**

Додаток
до розпорядження
начальника обласної
військової адміністрації
від №

**1. Загальна характеристика обласної
Програми охорони навколишнього природного середовища в
Житомирській області на 2023-2027 роки**

1	2	3
1.	Ініціатор розроблення Програми	Житомирська обласна військова адміністрація, Житомирська обласна рада
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розроблення Програми	Доручення начальника Житомирської обласної військової адміністрації від 27.07.2022 № 22/14-22/34
3.	Розробник Програми	Управління екології та природних ресурсів Житомирської обласної військової адміністрації
4.	Співрозробники Програми	-
5.	Відповідальний виконавець Програми	Управління екології та природних ресурсів Житомирської обласної військової адміністрації
6.	Учасники Програми	структурні підрозділи обласної військової адміністрації, міські, сільські, селищні ради, установи та підприємства
7.	Термін реалізації Програми	2023-2027 роки
7.1	Етапи виконання	2023-2027 роки
8.	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні Програми	Обласний бюджет
9.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми	У межах фінансового ресурсу
	У тому числі бюджетних коштів:	
	- з них коштів обласного бюджету	У межах фінансового ресурсу
10.	Основні джерела фінансування Програми	Обласний бюджет

Відповідно до чинного законодавства охорона навколишнього природного середовища, раціональне використання природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки життєдіяльності людини – невід’ємна умова сталого економічного та соціального розвитку України.

Соціально-економічний розвиток Житомирщини тісно й нерозривно пов’язаний зі станом навколишнього природного середовища регіону та безпосередньо залежить від реалізації стратегічних завдань у сфері охорони та збереження довкілля. Так, до основних принципів формування регіональної екологічної політики належать охорона та поліпшення стану навколишнього природного середовища, гарантування безпечних екологічних умов для життя і здоров’я населення, впровадження екологічно збалансованої системи природокористування та збереження природних екосистем. Практичним інструментом реалізації регіональної екологічної політики, виконання завдань зі збереження довкілля та створення безпечних екологічних умов для життєдіяльності населення є Програма охорони навколишнього природного середовища в Житомирській області на 2023-2027 роки (далі – Програма).

Вищезазначена Програма є підставою для фінансування природоохоронних заходів на території області за рахунок коштів обласного бюджету. Крім того, відповідно до п. 1.7 статті 90 та п. 1.13 статті 91 Бюджетного кодексу України, Програма – це єдиний механізм використання коштів обласного фонду охорони навколишнього природного середовища.

Програма охорони навколишнього природного середовища Житомирської області на 2023-2027 роки розроблена Управлінням екології та природних ресурсів Житомирської обласної військової адміністрації з урахуванням пропозицій структурних підрозділів Житомирської обласної військової адміністрації, міських, сільських та селищних рад. До Програми включені заходи з вирішення проблемних питань, що є актуальними як для більшості територій області, так і для окремих громад, а також із проведення освітньо-виховної кампанії екологічного спрямування.

Правовою основою Програми є чинне законодавство України, а саме: Бюджетний кодекс України, Закони України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року», «Про природно-заповідний фонд», «Про відходи», «Про тваринний світ», «Про рослинний світ», «Про охорону атмосферного повітря», Податковий, Водний, Лісовий та Земельний кодекси України, Постанови Кабінету Міністрів України від 07.05.1998 № 634 «Про Положення про Державний фонд охорони навколишнього природного середовища» (із змінами) та від 17 вересня 1996 року № 1147 «Про затвердження переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів» (із змінами), Концепція реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року, Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року.

2. Визначення проблем, на розв'язання яких спрямована Програма

Підставою для розроблення Програми є наявні екологічні проблеми на території області, розв'язання яких потребує залучення коштів обласного бюджету.

Серед екологічних проблем області, які підлягають вирішенню в перспективі, варто виокремити:

забруднення поверхневих вод унаслідок скидання неочищених або недостатньо очищених стоків, відсутність очисних споруд, фізичний і моральний знос водопровідно-каналізаційних систем, недостатнє фінансування на їх утримання, ремонт і реконструкцію. Так, основною проблемою щодо охорони та раціонального використання водних ресурсів області протягом останніх років залишається питання забруднення поверхневих водних об'єктів в основному через викиди недостатньо очищених стічних вод унаслідок неефективної роботи каналізаційно-очисних споруд; недотримання режиму використання прибережних захисних смуг, засмічення водойм побутовими відходами. Головними джерелами забруднення поверхневих водних об'єктів є підприємства житлово-комунального господарства. Для вирішення проблеми очистки стічних вод комунальних підприємств необхідно виконати роботи з будівництва нових, реконструкції наявних очисних споруд, а також об'єктів водопровідно-каналізаційних мереж. Зазначені заходи потребують значних капітальних вкладень та часу на їх виконання. **Вагомою** екологічною проблемою області є порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму водних об'єктів. Одним із важливих чинників антропогенного впливу на річки і водойми є розорювання їх прибережних захисних смуг та надходження до них неочищеного поверхневого стоку з територій населених пунктів, що призводить до замулювання русел, забруднення вод, порушення гідрологічного режиму та технічного стану водних об'єктів.

Для вирішення перерахованих проблем у Програмі передбачені заходи з поліпшення гідротехнічного стану водойм, виготовлення проєктів землеустрою щодо організації і встановлення меж земель водного фонду та водоохоронних зон тощо;

відсутність ефективної системи управління відходами на рівні області зумовлює накопичення їх значної кількості в місцях видалення, що призводить до антропогенного навантаження на довкілля, забруднення його основних компонентів: землі, водних ресурсів та атмосферного повітря, погіршення умов проживання населення. Відходи є одним із найбільш вагомих факторів забруднення навколишнього середовища і негативного впливу на всі компоненти довкілля, оскільки вони призводять до забруднення підземних та поверхневих вод, атмосферного повітря, земельних ресурсів. Проблема негативного впливу відходів на навколишнє середовище є однією з найбільш важливих у регіоні. Щорічно обсяги їхнього накопичення збільшуються, виникають несанкціоновані звалища, повільно вирішується проблема поводження з небезпечними відходами. У селищах та містах області нараховується 822 сміттєзвалища та 6 полігонів для збирання і зберігання

твердих побутових відходів. Ситуація ускладнюється й тим, що існує значний розрив між кількістю накопичених відходів та обсягами їх знешкодження й перероблення. Для підвищення ефективності роботи щодо поводження з відходами до Програми включені заходи з раціонального використання, зберігання й утилізації відходів виробництва та побутових відходів, серед яких – реконструкція полігонів, облаштування сміттєзвалищ, придбання та впровадження установок, обладнання для збору, транспортування, перероблення, сортування, знешкодження та складування відходів, контейнерів для впровадження роздільного збору твердих побутових відходів;

надзвичайно важливою проблемою є безпечне зберігання та утилізація непридатних до використання хімічних засобів захисту рослин. Згідно з даними інвентаризації, на 01.01.2022 в області налічується 458,084 тонни хімічних засобів захисту рослин, які підлягають знешкодженню. Умови зберігання більшості хімічних речовин є незадовільними. Із метою зменшення техногенного навантаження на навколишнє середовище та запобігання забрудненню об'єктів довкілля необхідно забезпечити екологічне безпечне збирання та зберігання залишків зазначених небезпечних речовин у повному об'ємі;

забруднення атмосферного повітря. Основними забруднювачами атмосферного повітря за викидами економічної діяльності залишається переробна промисловість – 28,65%; сільське, лісове та рибне господарство – 28,58%; добувна промисловість і розроблення кар'єрів – 18,65%, транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність – 9,47%, викиди забруднюючих речовин яких складають більше 85% від загального обсягу викидів в атмосферне повітря в Житомирській області.

Однією з основних причин забруднення атмосферного повітря є низький рівень оснащення джерел викидів пилогазоочисним обладнанням. Значно впливає на забруднення атмосфери відсутність установок з уловлювання газоподібних сполук, а саме: діоксиду сірки, діоксиду азоту, оксиду вуглецю, летючих органічних сполук та інших;

виснажливе використання біоресурсів та зменшення біорізноманіття. Важливим завданням на сьогодні є збереження для майбутніх поколінь цінних природних комплексів та ландшафтів, біологічного різноманіття, а також раціональне використання природних ресурсів. Мережею природно-заповідних територій охоплена лише певна частина наявного біологічного і ландшафтного різноманіття області. Вона не вміщує всі типи ландшафтів, не формує цілісної системи, яка забезпечує стійкість ландшафтних систем, збереження біотичного і ландшафтного різноманіття. Основними загрозами для біологічного та ландшафтного різноманіття є денатуралізація природних ландшафтів, антропогенна діяльність, поширення інвазійних видів, розповсюдження хвороб та шкідників. Важливим завданням є збільшення площ природно-заповідного фонду та створення нових заповідних об'єктів: заказників, заповідних урочищ, пам'яток природи, національного природного парку, а також низки інших заповідних об'єктів та вдосконалення регіональної і територіальної (місцевої)

структури екологічної мережі на території області. Із метою збереження об'єктів природно-заповідного фонду Програмою передбачено:

розроблення проєктів землеустрою щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного, лісогосподарського призначення, земель водного фонду та водоохоронних зон, обмежень у використанні земель та їх режимоутворюючих об'єктів; проведення спеціальних заходів, спрямованих на запобігання знищенню чи пошкодженню природних комплексів та належної охорони територій і об'єктів природно-заповідного фонду (нанесення на відповідні планово-картографічні межі та встановлення на місцевості знаків із зазначенням інформації про територію та об'єкти природно-заповідного фонду).

наявність територій, для яких характерне руйнування ґрунту поверхневими водними потоками, що негативно впливає на стан земель сільськогосподарських та лісогосподарських підприємств. Із метою недопущення водної ерозії Програмою передбачені заходи з будівництва та реконструкції протиерозійних споруд;

необхідність підвищення рівня екологічної культури, пропагування нових знань, інформованості населення області, зокрема з питань сталого розвитку та охорони довкілля.

Екологічна освіта і виховання – це проблема першочергового значення, без якої неможливо поліпшити стан навколишнього природного середовища. Потрібно проводити роботу з формування екологічної культури та свідомості населення, виховання в сучасній людині та молодого покоління дбайливого, конструктивного та відповідального ставлення до природи тощо.

Можливість ефективного формування та реалізації дієвих заходів з охорони навколишнього природного середовища безпосередньо пов'язується з потребою концентрації наукових знань та інформації відповідно до пріоритетних напрямів регіональної екологічної політики, опрацюванням наявних наукових знань та інформації, проведенням наукових пошуків за відповідними напрямками та науковим опрацюванням природоохоронних проєктів, заходів та управлінських рішень.

3. Мета Програми

До процесу розроблення Обласної програми охорони навколишнього природного середовища на 2023-2027 роки були залучені представники органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, враховано отримані пропозиції підприємств, організацій, проведено громадське обговорення у процесі стратегічної екологічної оцінки. Узято до уваги пропозиції і зауваження під час громадського обговорення та консультацій з органами виконавчої влади в процесі стратегічної екологічної оцінки (протокол від 02.08.2022 року, лист Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 05.04.2022 року № 25/5-21/4261-22).

Основною метою Програми є реалізація екологічної політики,

спрямованої на стабілізацію та поліпшення екологічної ситуації на території області, **зниження екологічних ризиків, зокрема викидів парникових газів**, створення належних умов для досягнення безпечного для життя населення стану навколишнього природного середовища, а саме:

раціональне використання і відтворення природних ресурсів шляхом здійснення комплексу науково обґрунтованих природоохоронних і ресурсозберігаючих заходів;

проведення просвітницької та наукової діяльності, залучення громадськості до природоохоронних дій через екологічне інформування й освіти населення;

зменшення викидів забруднених стічних вод у водойми;

організація системи моніторингу довкілля, у тому числі атмосферного повітря.

Досягнення мети Програми потребує комплексних спрямованих дій органів державної влади, місцевого самоврядування та їх виконавчих органів, організацій, установ і підприємств області всіх форм власності для реалізації пріоритетних напрямів діяльності у сфері ефективного природокористування, дотримання вимог екологічної безпеки та охорони навколишнього природного середовища.

4. Шляхи реалізації Програми, обсяги та джерела її фінансування

Відповідно до законів України «Про правовий режим воєнного стану», «Про місцеві державні адміністрації», у зв'язку з військовою російською агресією проти України Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні» введено воєнний стан у зв'язку з чим заплановані заходи Програми можуть коригуватися.

Вирішення екологічних проблем регіону передбачається шляхом реалізації таких заходів:

будівництво чи реконструкція споруд для очищення стічних вод та зменшення обсягів скидання недостатньо очищених стоків у водні об'єкти, а також поліпшення екологічного стану поверхневих водних об'єктів на території області;

упровадження технологій, що забезпечують запобігання виникненню, зниженню рівня впливу чи усуненню факторів забруднення атмосферного повітря;

проведення заходів, спрямованих на запобігання знищенню чи пошкодженню природних комплексів територій та об'єктів природно-заповідного фонду;

здійснення видів робіт, пов'язаних із відтворенням та охороною біоресурсів і збільшення біорізноманіття;

виготовлення відповідної документації із землеустрою;

організація і здійснення робіт з екологічної освіти, проведення науково-практичних конференцій, семінарів та інших заходів щодо пропаганди екологічних знань, видання поліграфічної продукції з екологічної тематики.

Фінансування заходів Програми здійснюється відповідно до законодавства України за рахунок коштів, виділених в установленому порядку з обласного фонду охорони навколишнього природного середовища у складі обласного бюджету.

Відповідно до Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», Бюджетного кодексу України, Обласний фонд охорони навколишнього природного середовища (далі – Обласний фонд ОНПС) є складовою частиною спеціального фонду обласного бюджету і утворюється з метою концентрації коштів для цільового фінансування природоохоронних заходів, раціонального використання і збереження природних ресурсів.

Формування коштів Обласного фонду ОНПС в складі обласного бюджету здійснюється за рахунок надходжень, визначених чинним законодавством.

Кошти Фонду використовуються на реалізацію заходів, що відповідають основним пріоритетним напрямам державної політики в галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів і гарантування екологічної безпеки, а також щорічними програмами соціально-економічного розвитку Житомирської області відповідно до щорічного кошторису витрат обласного фонду охорони навколишнього природного середовища, затвердженого обласною радою.

Головні розпорядники коштів визначаються з числа структурних підрозділів обласної військової адміністрації залежно від виду і типу конкретного заходу та встановлюються кошторисом витрат обласного фонду охорони навколишнього природного середовища.

Ресурсне забезпечення Програми

						тис. грн
	2023 рік	2024 рік	2025 рік	2026 рік	2027 рік	Всього витрат на виконання Програми
1	2	3	4	5	6	7
Обсяг ресурсів усього, в тому числі:	6000,00*	6272,70*	6272,70*	6272,70*	6272,70*	31090,80*
обласний бюджет	6000,00*	6272,70*	6272,70*	6272,70*	6272,70*	31090,80*

* остаточною сумою визначається рішенням обласної ради про обласний бюджет на відповідний рік

5. Перелік заходів (напрямів) завдань Програми та результативні показники

У Програмі передбачається здійснити низку завдань та заходів, а саме:

- зниження рівня забруднення водних ресурсів;
- поліпшення екологічного стану водних об'єктів, зокрема відновлення та підтримання їх сприятливого гідрологічного стану здійснення заходів щодо боротьби з шкідливою дією вод;
- підвищення рівня культури та екологічної свідомості мешканців міст, селищ та сіл області завдяки поінформованості щодо поводження з твердими побутовими відходами;

проведення заходів щодо забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення і знешкодження відходів та небезпечних хімічних речовин;

організація системи екологічного моніторингу довкілля;

формування екологічної культури людини, для якої характерні різнобічні, глибокі знання про навколишнє середовище;

удосконалення форм і методів екологічного виховання, активне залучення вихованців до природоохоронної роботи;

створення в закладах освіти відповідної навчально-матеріальної бази, куточків охорони природи, живих куточків та ін.;

охорона і раціональне використання природних рослинних ресурсів, збереження об'єктів природно-заповідного фонду;

наукове опрацювання природоохоронних проєктів, заходів та управлінських рішень;

опрацювання існуючих наукових знань та інформації на предмет їх прикладного використання для реалізації регіональної екологічної політики; проведення наукових пошуків за пріоритетними напрямками.

Результативними показниками ефективності Програми є:

поліпшення екологічної ситуації та підвищення рівня екологічної безпеки;

досягнення безпечного для здоров'я людини стану навколишнього природного середовища;

підвищення рівня екологічної свідомості населення.

Показники продукту Програми

Планування природоохоронних заходів здійснюється на кожний фінансовий рік на підставі кошторису обласного фонду ОНПС відповідно до Програми.

Напрями діяльності та заходи Програми							
№ з/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів Програми	Термін виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість), тис.грн	Очікуваний результат
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Охорона та раціональне використання водних ресурсів	Проектування, будівництво, реконструкція та технічне переобладнання очисних споруд каналізації в населених пунктах Житомирської області	2023-2027	Органи місцевого самоврядування	Обласний фонд ОНПС	У межах фінансового ресурсу	Очистка стічних вод до нормативних показників
		Проектування та технічне переоснащення із заміною аварійного обладнання КНС у населених пунктах Житомирської області	2023-2027	Органи місцевого самоврядування	Обласний фонд ОНПС	У межах фінансового ресурсу	Запобігання аварійним скидам, зменшення енергозатрат
		Проектування, будівництво та реконструкція систем роздільної каналізації, каналізаційних мереж і споруд на них у населених пунктах Житомирської області	2023-2027	Органи місцевого самоврядування	Обласний фонд ОНПС	У межах фінансового ресурсу	Запобігання виникненню аварійних ситуацій та забрудненню навколишнього середовища
		Робота щодо відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану річок, а також заходи для боротьби з шкідливою дією вод (біологічна меліорація водних об'єктів, винесення водоохоронних зон в природу, упорядкування джерел, очищення русел від дерев, що потрапили до них внаслідок проходження весняних повеней, будівництво протиповеневих водосховищ і дамб тощо)	2023-2027	Органи місцевого самоврядування	Обласний фонд ОНПС	У межах фінансового ресурсу	Покращення санітарного стану доквілля

2	Поводження з відходами	Проектування, будівництво та реконструкція полігонів твердих побутових відходів і сміттєпереробних заводів	2023-2027	Органи місцевого самоврядування, інші учасники заходів	Обласний фонд ОНПС	У межах фінансового ресурсу	Покращення благоустрою населених пунктів
		Проведення заходів щодо забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення і знешкодження відходів та небезпечних хімічних речовин, у тому числі непридатних хімічних засобів захисту рослин у місцях їх складування	2023-2027	Органи місцевого самоврядування, інші учасники заходів	Обласний фонд ОНПС	У межах фінансового ресурсу	Вирішення проблеми екологічного оздоровлення регіону, зниження ризику виникнення надзвичайних ситуацій
		Створення та утримання спеціально обладнаних місць (сховищ, полігонів) для накопичення, зберігання та утилізації відходів, із застосуванням спеціального обладнання і потужностей з їх переробки для вирішення питань утилізації, переробки та використання техногенних промислових відходів від діяльності гірничих та каменеобробних підприємств	2023-2027	Органи місцевого самоврядування, інші учасники заходів	Обласний фонд ОНПС	У межах фінансового ресурсу	Покращення екологічної ситуації в регіоні
3	Охорона та раціональне використання земель	Відновлення лучних, водно-болотних та інших антропогенно змінених природних ландшафтів, створення і відновлення сіножатей та пасовищ	2023-2027	Управління екології та природних ресурсів, органи місцевого самоврядування, інші учасники заходів	Обласний фонд ОНПС	У межах фінансового ресурсу	Покращення екологічної ситуації в регіоні
		Виготовлення проєктної документації, будівництво та реконструкція протиерозійних, гідротехнічних споруд					
		Заходи, пов'язані з відтворенням лісів, створенням нових та реконструкцією існуючих полезахисних лісових смуг та інших захисних насаджень на деградованих, малопродуктивних та ерозійно небезпечних землях вздовж водних об'єктів					

4	Охорона атмосферного повітря	Придбання та встановлення стаціонарних автоматичних постів моніторингу повітря на вміст шкідливих речовин	2023-2027	Управління екології та природних ресурсів, органи місцевого самоврядування, інші учасники заходів	Обласний фонд ОНПС	У межах фінансового ресурсу	Вирішення проблеми екологічного оздоровлення регіону, зниження ризику виникнення надзвичайних ситуацій
		Запровадження та обслуговування функціонування державної системи моніторингу навколишнього природного середовища, автоматизованих геоінформаційних систем та приладів на території області					
5	Збереження природно-заповідного фонду	Проведення спеціальних заходів, спрямованих на запобігання знищенню чи пошкодженню природних комплексів територій та об'єктів природно-заповідного фонду; Упорядкування територій природно-заповідного фонду, створення нових та розширення меж наявних природно-заповідних об'єктів; Розроблення документації із землеустрою для територій і об'єктів природно-заповідного фонду; розроблення проєктів створення об'єктів природно - заповідного фонду	2023-2027	Управління екології та природних ресурсів, інші учасники заходів	Обласний фонд ОНПС	У межах фінансового ресурсу	Збереження природних комплексів, екосистем, окремих видів флори і фауни, унікальних та типових ландшафтів; формування розгалуженої мережі територій та об'єктів природно-заповідного фонду області.
6	Охорона та раціональне використання природних рослинних ресурсів	Заходи щодо запобігання інтродукції та поширення чужорідних видів рослин, які загрожують природним екосистемам	2023-2027	Управління екології та природних ресурсів	Обласний фонд ОНПС	У межах фінансового ресурсу	Покращення екологічної ситуації в регіоні
		Розроблення місцевих схем формування екологічної мережі в межах області	2023-2027	Органи місцевого самоврядування	Обласний фонд ОНПС	У межах фінансового ресурсу	Охорона земель, зменшення площі деградованих земель
7	Екологічна освіта, інформаційне забезпечення та наукові дослідження	Інформаційне забезпечення природоохоронної діяльності, проведення заходів, створення відеофільмів, поліграфічної продукції на екологічну тематику, поповнення бібліотек природоохоронною літературою	2023-2027	Управління екології та природних ресурсів, інші учасники заходів	Обласний фонд ОНПС	У межах фінансового ресурсу	Інформування населення щодо стану охорони навколишнього природного середовища

	<p>Організація і здійснення робіт з екологічної освіти, поглиблення екологічного спрямування діяльності екологічних гуртків, придбання обладнання для екологічних кабінетів, створення постійно діючих природоохоронних виставок, зміцнення матеріально-технічної бази навчальних закладів</p>	2023-2027	Управління екології та природних ресурсів, інші учасники заходів	Обласний фонд ОНПС	У межах фінансового ресурсу	Підвищення рівня екологічної освіти учнів та молоді
УСЬОГО:	Проведення науково-дослідних робіт з природоохоронної тематики				У межах фінансового ресурсу	

6. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Координацію та планування робіт на основі визначених Програмою заходів забезпечують відповідно до своїх повноважень обласна рада, обласна військова адміністрація й Управління екології та природних ресурсів обласної військової адміністрації.

Контроль за ходом реалізації Програми здійснює постійна комісія обласної ради з питань екології, охорони навколишнього середовища та використання природних ресурсів, Управління екології та природних ресурсів обласної військової адміністрації.

Структурні підрозділи обласної військової адміністрації, органи місцевого самоврядування, що залучені до виконання заходів Програми, щокварталу до 10 числа звітного місяця подають звіти про їх виконання до Управління екології та природних ресурсів обласної військової адміністрації.

Контроль за цільовим та ефективним використанням бюджетних коштів здійснюють відповідні органи влади згідно із законодавчими та нормативно-правовими актами України.

Управління екології та природних ресурсів обласної військової адміністрації узагальнює надану інформацію і щорічно до 25 лютого подає обласній військовій адміністрації, а саме Департаменту агропромислового розвитку та економічної політики обласної військової адміністрації та Житомирській обласній раді, звіт про виконання Програми та в разі необхідності вносить зміни і доповнення до неї з уточненими заходами, які погоджуються та затверджуються відповідно до чинного законодавства.

Начальник Управління екології
та природних ресурсів

Олександр КОНДРАТЮК